

“ Mae dangosyddion perfformiad buches, ynghyd ag amcangyfrifon ar gost cynhyrchu yn allweddol ar gyfer rhoi mewnwelediad i gynhyrchiant ac effeithlonrwydd y fuches sugno yng Nghymru. Mae'r Bwletin y Farchnad hwn yn edrych yn fanylach ar ddata BCMS ac FBS. ”

Glesni Phillips – Swyddog Gweithredol Deallusrwydd, Dadansoddi a Mewnwelediad Busnes

CYFNOD LLOIA

Yn ôl y data diweddaraf gan Wasanaeth Symud Gwartheg Prydain (BCMS), y **cyfnod lloia cyfartalog** ar gyfer buchod cig eidion yng Nghymru oedd **419 diwrnod oedd 2023**. Mae hyn bron i 4 diwrnod yn fyrrach na'r cyfwng cyfartalog a gofnodwyd ar gyfer 2022, ac o edrych ar dueddiadau hanesyddol, mae hyn tua 7 diwrnod yn fyrrach nag yn 2013. Er gwaethaf y cynnydd a welwyd dros y degawd diwethaf, mae lle o hyd ar gyfer gwelliant i gyrraedd y targed o 365 diwrnod rhwng lloia. Gall cyfraddau twf annigonol neu ffrwythlondeb heb ei reoli o fewn buchesi achosi cyfnodau lloia hirach, tra byddai cyfnodau byrrach yn eu tro yn gwella proffidoldeb buchesi trwy gynyddu nifer y lloia sy'n bosibl yn ystod oes mamog.

Gall yr **oedran cyfartalog ar adeg lloia cyntaf** hefyd effeithio ar effeithlonrwydd atgenhedlu'r fuches sugno gan mai'r llo yw prif allbwn y fenter. Yn 2023, yr oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf ar gyfer mamogiaid cig eidion yng Nghymru oedd **975 diwrnod** (neu 32.1 mis). Mae hyn yn welliant enfawr o'i gymharu â 2022 (18 diwrnod yn iau) ac o'i gymharu â'r oedran cyfartalog o 1,009 diwrnod a gofnodwyd ar gyfer 2013. Er bod rhywfaint o

Cyfwng lloia ar gyfartaledd ar gyfer mamogiaid cig eidion yng Nghymru, 2023:
419 diwrnod

Oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf mamogiaid cig eidion yng Nghymru, 2023:
32 mis

le i wella o hyd i gyrraedd targed y diwydiant o loia yn nes i 24 mis (neu 24 diwrnod), mae buchesi cig eidion yng Nghymru wedi dangos cynnydd sylweddol yn ystod y degawd diwethaf. Gall rheoli heffrod yn effeithiol fel eu bod yn lloia yn iau gynyddu elw a lleihau costau cynhyrchu, gyda thystiolaeth yn awgrymu y byddai heffrod yn gwau mwy o bwysau lloia yn ystod eu hoes gynhyrchiol.

Mae effeithlonrwydd atgenhedlu yn sylfaenol ar gyfer proffidoldeb, waeth beth fo'r system gynhyrchu, a gall gwella effeithlonrwydd i gyd gefnogi gostyngiad yn lefelau allyriadau nwyon tŷ gwydr buches, tra hefyd yn gwella elw busnes.

PROFFIDIOLDEB

Costau Cynhyrchu Gwartheg Sugno yng Nghymru 2022/23:

p/Kg pwysau byw	Perfformwyr Cyffredin	Traean Isaf	Brig Trydydd
Cyfanswm y Costau	229.7	318.8	139.2
Elw'r Farchnad	204.1	203.1	201.3
% Cyfanswm y Costau a Gwmpesir gan Elw'r Farchnad	88.9	63.7	144.7

Fynhonnell: Arolwg Busnes Fferm

Mae'r Arolwg Busnes Fferm yn cyhoeddi ffigurau **cost cynhyrchu blynyddol**, sy'n rhoi cipolwg ar berfformiad ariannol buchesi cig eidion yng Nghymru. Ar gyfer 2022/23, mae'r data'n tynnu sylw at y ffaith bod gan y trydydd buches sy'n perfformio orau **gost gyffredinol o 139.2c/kg**, ac yn cynhyrchu mwy o gilogramau y fuchch na'r buchesi perfformio ar gyfartaledd yn 307kg. Cofnododd y traean o fuchesi sy'n perfformio orau gostau ychydig yn is ar gyfer yr holl gostau *newidiol* a *chostau sefydlog*, arweiniodd wedyn at wahaniaeth cyffredinol o 180.0c/kg rhwng y traean o fuchesi gorau a'r traean isaf o ran *cyfanswm* y costau. Gan fod canlyniadau'r farchnad yn debyg i bob un o'r tri chategori o berfformwyr, mae hyn yn awgrymu y dylai'r ffocws fod ar reoli costau ar y fferm er mwyn gwneud y mwyaf o broffidoldeb buchesi sugno yng Nghymru.

Beth mae hyn yn ei olygu i'r diwydiant?

Prif allbwn buches fagu cig eidion yw'r llo sugno, ac felly mae rheoli gwartheg yn dda yn allweddol i sicrhau'r ffrwythlondeb buches gorau posibl er mwyn cynhyrchu llo sugno iach bob blwyddyn. Byddai gwella effeithlonrwydd atgenhedlu'r fuches sugno hefyd yn helpu i ymdopi ar gostau fferm a phroffidoldeb cyffredinol y busnes.

ADRODDIAD RHWNG Y LLINELLAU NEWYDD I ddarllen mwy am y farchnad cig eidion, darllenwch yr adroddiad llawn, 'Cyflenwad Cig Eidion – Diweddariad a Throsolwg' ar wefan HCC yma:

<https://meatpromotion.wales/en/news-industry-info/market-analysis>

Crynodeb Misol y Farchnad

GWARTHEG

Prisiau – wythnos yn dod i ben 20^{fed} Ebrill

Y prisiau pwysau marw cyfartalog yng Nghymru a Lloegr ar gyfer bustych oedd **486.2c/kg**. Roedd hyn:

- 0.2c ar yr wythnos flaenorol,
- 1.6c o dan lefelau cynharach y flwyddyn.

Roedd y prisiau pwysau marw ar gyfer categorïau gwartheg eraill fel a ganlyn -

- Heffrod: 481.8c/kg (+0.1c ar yr wythnos),
- Teirw ifanc: 470.4c/kg (-1.9c ar yr wythnos), a
- Buchod difa: 355.0c / kg (+1.9c ar yr wythnos).

Trwybwn - Mawrth 2024

- Cyfanswm y trwybwn gwartheg mewn lladd-dai yn y DU = 232,100 pen – gostyngiad o 5% ar y flwyddyn.
- Cyfanswm y trwybwn gwartheg dethol = 173,200 pen - i lawr 2% ar y flwyddyn.
  - bustych -5%, heffrod +0.3%, a theirw ifanc -1%.
- Cyfartaledd pwysau carcasau gwartheg dethol = 345.4kg (tebyg ar y flwyddyn).
- Trwybwn gwartheg llawn-dwf = 48,800 pen - i lawr 8% ar y flwyddyn.

DEFAID

Prisiau – wythnos yn dod i ben 20^{fed} Ebrill

Cyfartaledd pris cig oen pwysau marw ym Mhrydain yw 860.5c/kg. Roedd hyn:

- + 9.8c ar yr wythnos flaenorol
- Fe wnaeth y niferoedd oedd yn dod ar y farchnad gyrraedd 25,000 pen. Roedd hyn:
- - 17% ar yr wythnos flaenorol, a
  - - 31% o'i gymharu â lefelau blwyddyn yn gynharach.

Nodyn: Oherwydd newid ym methodoleg arolwg pwysau marw Prydain Fawr (o 25/11/2023) rydym yn argymhell bod yn ofalus wrth wneud cymariaethau hanesyddol.

Trwybwn - Mawrth 2024

- Cyfanswm y trwybwn defaid mewn lladd-dai yn y DU = 1.1 miliwn pen – i lawr 17% ar y flwyddyn.
- Trwybwn wŷn = 988,000 pen – i lawr 16% ar y flwyddyn.
- Pwysau cyfartalog carcasau wŷn = 20.6kg (tebyg ar y flwyddyn).
- Trwybwn mamogïaid a hyrddod difa = 112,300 pen – i lawr 28% ar y flwyddyn.

MOCH

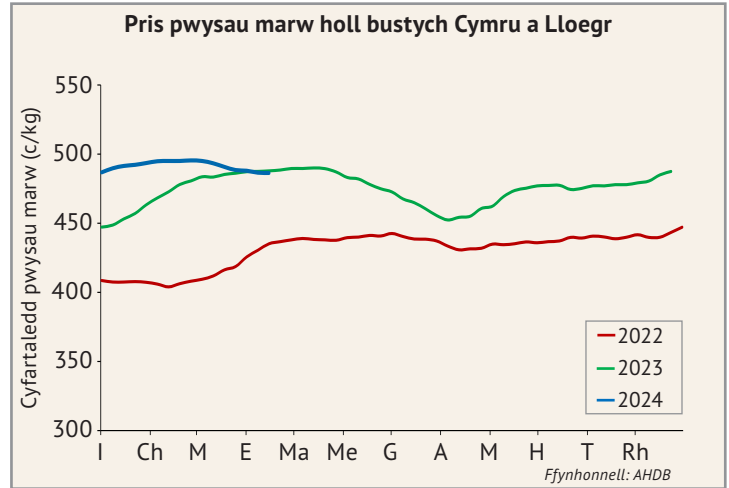
Prisiau – wythnos yn dod i ben 13^{eg} Ebrill

Roedd Pris Mochyn Cyfan Manyleb yr UE (APP) ym Mhrydain Fawr yn sefyll ar **213.1c/kg**. Roedd hyn:

- + 0.8c ar yr wythnos flaenorol,
- - 6.2c o'i gymharu â lefelau blwyddyn yn gynharach,
- 45.1c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2018-22: 165.7c/kg).

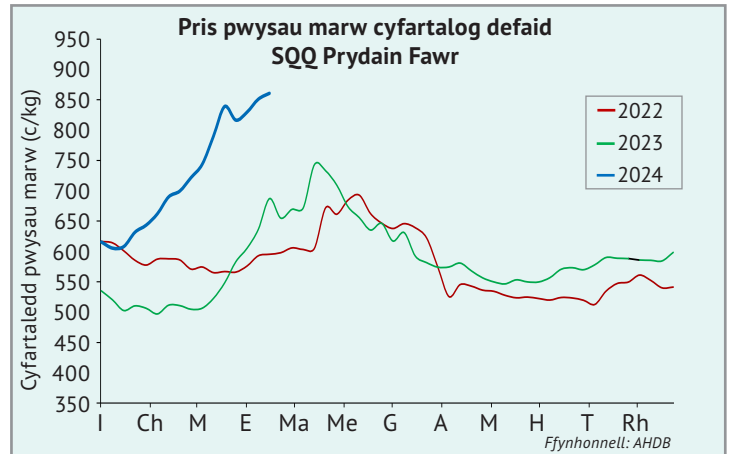
Trwybwn - Mawrth 2024

- Cyfanswm y trwybwn moch mewn lladd-dai yn y DU = 821,300 pen – gostyngiad o 10% ar y flwyddyn.
- Trwybwn moch heb fagu = 804,800 pen – i lawr 10% ar y flwyddyn.
- Pwysau carcas moch heb fagu ar gyfartaledd = 90.4kg (+1.4kg ar y flwyddyn)
- Trwybwn hwch a baedd = 16,500 pen – i lawr 9% ar y flwyddyn.

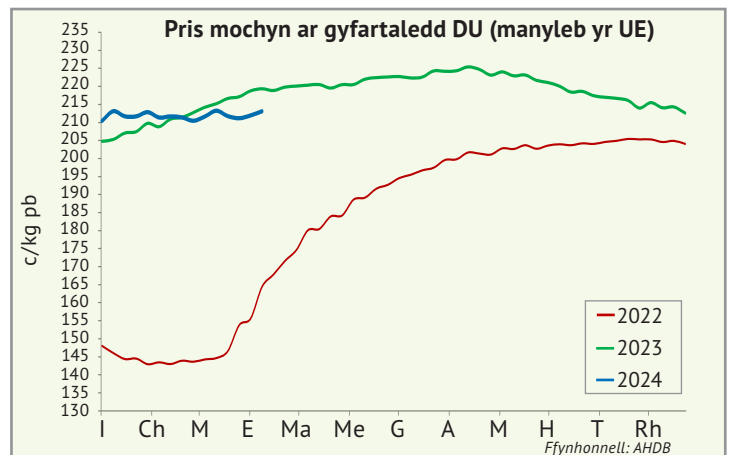
Cynhyrchiant Cig Eidion a Chig Llo y DU
Mawrth '24

75,700 tonnelli
-4% b-a-f

Cynhyrchiant cig defaid yn y DU
Mawrth '24

23,600 tonnelli
-16% b-a-f

Cynhyrchiant porc y DU
Mawrth '24

75,300 tonnelli
-9% b-a-f

